

**Organizacja Zakładowa NSZZ „Solidarność”
Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie**

ul. Piastów 48, p. 431
71-311 Szczecin
e-mail: solidarnosc@zut.edu.pl
tel./fax (91) 449 4290

Szczecin, dnia 07.03.2018 r.

Pan dr hab. inż. Jacek Wróbel, prof. nadzw.
Rektor Zachodniopomorskiego
Uniwersytetu Technologicznego
W Szczecinie

Zakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” przy Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie niniejszym zwraca się do Pana Rektora z wnioskiem o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu likwidację nierównego traktowania pracowników oraz wprowadzenie zapisów w Statucie uczelni, które zabezpieczą prawidłowe rozliczanie godzin ponadwymiarowych nauczycieli zatrudnionych w ZUT.

Przeniesienie kwestii spornej z poziomu Działu Kształcenia na poziom Pana Rektora wynika z braku osiągnięcia jakichkolwiek punktów zbieżnych z licznej korespondencji stron w tej sprawie. Wynika to tylko i wyłącznie z podkreślenia przez Panią Prorektor stanowiska, iż działalność w kwestii spornej jest zgodna z prawem oraz z wielokrotnego (w każdym z pism kierowanych do Związku Zawodowego) powoływania się na obowiązek zarówno Pani Prorektor i pozostałych organów uczelni do przestrzegania prawa i wydatkowania publicznych środków finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami. Sugerując tym samym, iż działanie naszego związku zawodowego w tej spornej kwestii może mieć inne cele.

Nie bierze się przy tym pod uwagę argumentów prawnych przedstawianych przez Związek Zawodowy wykazujących w sposób niepodważalny bezprawność działań uczelni przy aktualnie obowiązującym systemie rozliczania godzin dydaktycznych. Wykazano to w oparciu o przepisy prawa w piśmie naszego związku nr. L.dz-2/2018 z dnia 24.01.2018 do Pani Prorektor. W piśmie tym wykazano, że dowody przedstawiane przez dział kształcenia takie jak np. powoływanie się na:

- opinię prawną z dnia 29.01.2012 opartą na nieobowiązujących od 2012 roku przepisach;
- Wyroki sądowe, uparczywie eksponowane w każdym piśmie do związku,

nie miały i nie mają znaczenia w tej sprawie, gdyż mimo że dotyczą podobnej tematyki, nie dotyczą stricte poruszanych przez naszą organizację kwestii lub nie są oparte na aktualnie obowiązujących

przepisach.

Oprócz powyższego stanowisko Działu Kształcenia uwzględnia jedynie wyżej wskazaną opinię prawnej ale nie odnosi się do uchwały nr 47 Senatu ZUT z 25 maja 2009 r. zawierającej obowiązujące w Uczelni zasady obliczania godzin dydaktycznych pensum i ponadwymiarowych. Odnosząc się do wskazanych wyżej wyroków zachodzi podstawa do podejrzeń, że Uczelnia nie dostarczyła sądowi wspomnianej uchwały, gdyż mogła by ona wpłynąć w sposób decydujący na ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie sądowej. Powoływanie się Uczelni na opinię prawną oraz wyroki Sądów, nie rozstrzygające co do zasady w sprawie aktualnie obowiązujących przepisów wewnętrznych Uczelni, a nie na uchwałę nr 47 spowodowało, że Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” w naszym piśmie z dnia 25.01.2018 r. wymusił wreszcie oficjalnie powołanie się Uczelni (pismo nr. L.dz. K-1/88/2018 z dnia 08.02.2018) na wyżej wskazaną uchwałę, która według art. 130 ust. 2 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym jest jedynym dokumentem zawierającym zasady obliczania godzin dydaktycznych. Zawarte w niej zasady a w szczególności w §2 ust.1 są całkowicie zbieżne ze stanowiskiem Związku Zawodowego. Zapis zawarty w tej uchwale: cyt. „...rzeczywiste wykonanie zajęć dydaktycznych...” jest w pełni zbieżne z zapisami w art. 151 ust.1 pkt 7a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym: cyt. „...jako godziny przepracowane zgodnie z planem” i pkt. 7b: cyt. „...na podstawie faktycznie przepracowanych godzin.” Cytowane powyżej zapisy uchwały nr 47 oraz ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym, według logiki prawniczej i semantyki zawierają wyrazy i całe zwroty bliskoznaczne (synonimiczne) oznaczające to samo i mogące być stosowane zamiennie. W świetle powyższego, dywagacje zawarte w wyżej wskazanej opinii prawnej są i były jak już wielokrotnie wykazywaliśmy niezgodne z obowiązującymi przepisami. §2 ust. 1 uchwały nr 47 jest więc podstawową zasadą zbieżną z ustawą i rozporządzeniem, na której powinien być oparty system rozliczania godzin dydaktycznych w uczelni. Nie jest więc zgodne z prawem jakiekolwiek postępowanie inne niż wynikające z tej zasady tj. zabieranie niektórym pracownikom uczelni części godzin ponadwymiarowych w celu uzupełnienia pensum w przypadku korzystania w danym roku kalendarzowym ze zwolnienia lekarskiego.

W związku z powyższym NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” w ZUT zachowując swoje stanowisko w sprawie i kierując się wyłącznie dobrem pracowników i przywróceniem prawnego działania w tej sprawie w uczelni, przedstawiamy Panu Rektorowi opinię prawną, która zdaniem Związku Zawodowego powinna stanowić istotny element decyzji rozstrzygającej.

Zgodnie z § 3 aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników w zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. poz. 2063), w czasie choroby lub innej nieprzewidzianej, usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela akademickiego godziny zajęć dydaktycznych, wynikające z pensum dydaktycznego ustalonego dla danego stanowiska na podstawie uchwały senatu oraz decyzji kierownika jednostki

organizacyjnej określonej w statucie, które według planu zajęć przypadająby w okresie tej nieobecności, zalicza się, dla celów ustalenia liczby godzin zajęć dydaktycznych, jako godziny przepracowane zgodnie z planem. Ponadto zgodnie z § 6 wyżej wskazanego rozporządzenia, wynagrodzenie za pracę w godzinach ponadwymiarowych przyznaje się po dokonaniu rozliczenia godzin zajęć dydaktycznych ustalonych zgodnie z planem, raz w roku, w terminie 2 miesięcy od zakończenia roku akademickiego, o ile rektor nie zarządzi rozliczania w krótszych okresach. Zwrócić również należy uwagę na treść § 7 wedle zapisu którego, wynagrodzenie za pracę w godzinach ponadwymiarowych ustala się na podstawie najwyższej ze stawek obowiązujących w okresie, którego dotyczy rozliczenie oraz wynagrodzenie za pracę w godzinach ponadwymiarowych nie podlega przeliczeniu w przypadku zmiany stawek dokonanej po rozliczeniu.

Z wyżej przytoczonych przepisów wynika, iż w razie korzystania nauczyciela akademickiego z usprawiedliwionej nieobecności np. w związku z chorobą, godziny dydaktyczne przypadające na okres zwolnienia lekarskiego uznawane są do potrzeb ustalenia wynagrodzenia za przepracowane. Co wynika również z ogólnych zasad korzystania z usprawiedliwionych nieobecności, przez pracownika. Godzin tych nauczyciel akademicki nie musi i wręcz nie może odpracowywać, co w warunkach naszej uczelni zarówno dla Działu Kształcenia jak i niektórych jednostek organizacyjnych nie jest oczywistością i co w początkowej fazie sporu zalecała wprost Pani Prorektor pismo nr. L.dz. KDK-15/154/2017 z dnia 24.03.2017.

Odmienne sytuacja wygląda z godzinami ponadwymiarowymi, które miały mieć miejsce w trakcie usprawiedliwionej nieobecności. Ponieważ, skoro zostały pominięte w wyżej przytoczonym przepisie § 3, nie uznaje się ich za przepracowane. Zwrócić jednak należy uwagę na fakt, iż skoro godziny dydaktyczne uznawane są z mocy prawa za przepracowane i nie ma obowiązku ich odpracowania, by móc uzyskać pełne wynagrodzenie, to godziny ponadwymiarowe przypadające na czas poza korzystaniem z usprawiedliwionej nieobecności nie mogą stanowić godzin uzupełniających pensum nauczyciela akademickiego. Co za tym idzie, niezależnie od tego, że dany pracownik nie wypracuje godzin dydaktycznych w czasie korzystania ze zwolnienia lekarskiego, godziny ponadwymiarowe przypadające poza tym okresem stanowią nadal godziny ponadwymiarowe, za które przysługuje wynagrodzenie dodatkowe, zgodnie z zasadami przewidzianymi w § 5 wyżej cytowanego rozporządzenia.

W Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym stosuje się jednak zasady, które przeczą zasadom wprowadzanym przez przepisy powszechnie obowiązujące. Jeśli nauczyciel akademicki w danym roku akademickim korzysta ze zwolnienia lekarskiego i w tym czasie nie wypracuje danej liczby godzin dydaktycznych, wówczas godziny, które winny być traktowane jako ponadwymiarowe, w pierwszej kolejności uzupełniają ilość godzin dydaktycznych, a dopiero po przepracowaniu ilości godzin przypadających zgodnie z pensum nauczyciela są traktowane jako godziny ponadwymiarowe. Taki sposób rozliczania godzin, stoi w sprzeczności z zasadami korzystania między innymi np. ze zwolnień lekarskich. W całym prawie pracy nie istnieje bowiem

zasada odpracowywania godzin nieprzepracowanych w związku z chorobą pracownika. Istnieje natomiast zasada, że każde dodatkowe godziny po tym okresie stanowią godziny ponadwymiarowe dodatkowo płatne, czego nasza uczelnia nie respektuje.

Dochodzi w związku z tym do niekorzystnych zarówno dla pracowników jak i uczelni sytuacji.

Pierwszą z nich jest niechęć nauczycieli akademickich do przyjmowania godzin ponadwymiarowych w roku akademickim w którym korzystali oni ze zwolnień lekarskich. Przy niewłaściwym, takim jaki jest stosowany w ZUT, sposobie rozliczania godzin ponadwymiarowych, nie otrzymują bowiem dodatkowego wynagrodzenia, mimo iż poza okresem zwolnienia lekarskiego realnie wykonują pracę dłużej.

Drugą zaś jest sytuacja, w której pracownicy korzystający ze zwolnienia lekarskiego w danym roku akademickim, którzy w tym samym roku akademickim mają przydzielone zadania w ramach godzin ponadwymiarowych, są nierówno, mniej korzystnie traktowani, względem pracowników, którzy w danym roku nie chorowali i również w tych samych okresach mają przydzielone godziny ponadwymiarowe. Pierwszym bowiem do momentu uzupełnienia ilościowo pensum nie płaci się dodatkowo za godziny ponadwymiarowe, a drugim tak. Jest to istota sporu między ZUT a ZZ.

Faktycznie powstaje w związku z tym sytuacja, gdzie usprawiedliwiona nieobecność w pracy, wiążąca się z nieprzepracowaniem w danym okresie jakiejś liczby godzin dydaktycznych, traktowana jest (faktycznie) na uczelni jak skorzystanie przez nauczyciela z urlopu bezpłatnego, co jest niewątpliwie rażącym naruszeniem prawa pracy. Nie taką jednak funkcję ma pełnić korzystanie np. ze zwolnienia lekarskiego, kiedy to pracownik zachowuje, na określonych prawem zasadach, prawo do wynagrodzenia.

W ocenie naszej organizacji związkowej do błędów dochodzi pośrednio przez fakt rozliczania godzin dydaktycznych w okresie rozliczeniowym jednego roku. W związku z tym, by nie było możliwości niewłaściwego rozliczania godzin ponadwymiarowych warto wprowadzić na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym okresy rozliczeniowe, wynoszące jeden miesiąc. Wówczas znacznie łatwiej byłoby rozliczać prawidłowo godziny dydaktyczne i ponadwymiarowe nauczycieli, którzy w danym roku akademickim korzystają z usprawiedliwionych nieobecności.

Mając powyższe na uwadze, wnosimy o niezwłoczne podjęcie działań w celu dostosowania zasad stosowanych na uczelni do powszechnie obowiązującego prawa pracy. Ze swojej strony wyrażamy również gotowość do wspólnego wypracowania najkorzystniejszych zarówno dla pracowników jak i pracodawcy rozwiązań. Pragniemy jednocześnie zwrócić uwagę, iż zbyt długotrwałe regulowanie tej kwestii może skutkować roszczeniami ze strony pracowników, co może wiązać się z niepotrzebnymi kosztami po stronie uczelni lub brakiem możliwości obsadzenia wszystkich godzin dydaktycznych lub ponadwymiarowych odpowiednimi nauczycielami w ramach zastępstw lub innych zadań.

Mając powyższe na uwadze Organizacja Zakładowa NSZZ „Solidarność” w ZUT ma nadzieję, że Pan Rektor, znający problem po zapoznaniu się z niniejszym pismem podejmie decyzję rozstrzygającą na korzyść przywrócenia pracownikom ich praw w poprzez zaprzestanie niewypłacania im należnego wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe.

Pozwalamy sobie zwrócić uwagę Pana Rektora, iż w omawianej, spornej sprawie zostały zachwiane relacje Dział Kształcenia – Związek Zawodowy. Nie udzielenie istotnych dla związku informacji, o które występował z prośbą należy uznać za nieakceptowalne. Nie można godzić się na „dywagacje” Pani Prorektor wyrażone w piśmie nr. L.dz. KDK-12/1034/2017 z dnia 21.12.2017 dotyczące uzasadnienia na stawiane przez związek pytania oraz skąd wziąć środki finansowe na opracowanie stosownej informacji.

Związek Zawodowy nie może godzić się również na niedomówienia typu cyt. *„w tym przypadku będzie to dodatkowe rzeczywiście zrealizowane obciążenie dydaktyczne nauczyciela”* ale bez dopowiedzenia płaćne czy nie płaćne? Co zostało wyrażone w piśmie KDK-1/189/2017 z dnia 25.04.2017.

Związek nadal oczekuje na informacje o ogólnej (a nie szczegółowej) skali zjawiska pozbawiania nauczycieli akademickich części należnego im wynagrodzenia wynikającego z godzin ponadwymiarowych. Oczekują tego również zainteresowani nauczyciele akademicy.

Dla dobra Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, relacje na linii Uczelnia – Związek Zawodowy muszą opierać się na prawnych i wzajemnie życzliwych zasadach przysługujących stronom.